

SKIVEKOMMUNE

Helhedsplan Thise, Sdr. Thise & Sundsøre 2020-2030

Forord

Peder Christian Kirkegaard,
Borgmester, Skive Kommune

Thise, Sdr. Thise og Sundsøre blev i Planstrategi 2019-2031 udvalgt til som de første at skulle få udarbejdet en helhedsplan; en kombination af områdefornyelse og lokal udviklingsplan.

At valget faldt på netop Thise-området er ikke tilfældigt. Her findes der grundlag for et stærkt egnsbrand, der kan kombinere et særdeles aktivt og målrettet lokalsamfund, flot beliggenhed, de gode økologiske fødevarer og et stort potentiale for en styrkelse af turismen.

Områdets borgere har taget godt imod nye, kreative metoder til at indsamle, sortere og prioritere i de mange forslag til den lokale udvikling. Engagementet og det grundige forarbejde lægger et solidt fundament for de kommende år, hvor planen skal realiseres.

I Thise er man lige dele vedholdende og tålmodige. Nogle forslag er således gamle kendinge, der nu endelig ser ud til at kunne realiseres. I Thise er tilbageslag blot motiverende for

at kæmpe endnu hårdere og det skaber nu tydelige resultater.

Borgernes mange gode projekter, der er skitseret her i programmet, vil gøre området endnu bedre at bo i, bosætte sig i og besøge. Alt dette gøres under en overskrift om

RENT LIV – grønne handlinger i fællesskab for en egn i balance.

Indholdsfortegnelse

Forord	2
Indholdsfortegnelse	3
Helhedsplanen – en ny tilgang	4
Vision for Thise-egnen	5
Helhedsplanen på 3 minutter	6
Karakteristik af området	7
Faciliteter	9
Historie	10
Natur	13
Borgerinddragelse	14
Det gode liv på Thise-egnen i børnehøjde	15
RENT LIV i helhedsplanen	16
Indsatser	17
Sikker trafik	18
Ud i naturen	19
Mødesteder	20
Levende fællesskaber	22
Bosætning og forskønnelse	23
Handlingsplan og budget	24
Projektplan	25
Investeringsredegørelse	26
Organisering	27
Rammer for udvikling	28
Overordnede principper for by- og landdistriktsudvikling	30
Bilag	31

Helhedsplanen – en ny tilgang

Med helhedsplanen for Thise, Sdr. Thise og Sundsøre afprøves en ny model for strategisk udvikling, hvor en områdefornyelse bliver del af en større og mere langsigtet udviklingsplan for et lokalområde. Med en helhedsplan som redskab gives en udvidet tidsramme til at skabe de ønskede forandringer, ligesom den giver plads til at arbejde med projekter, som ligger ud over den ramme en områdefornyelse sætter.

Det er lokalområdets ønsker og handlinger, der er drivkraften og Skive Kommune understøtter bedst

muligt de forskellige initiativer i helhedsplanen.

En helhedsplan indeholder både finansierede og ufinansierede projekter. De projekter, som er finansierede af områdefornyelsesmidler, skal være realiseret indenfor de første fem år. Projekterne er sammenhængende og gensidigt styrkende og skal tilsammen – over en tidsperiode på ca. ti år – resultere i at borgerne vision for Thise, Sdr. Thise og Sundsøre virkeliggøres.

Vision for Thise-egnen

Med helhedsplanen udstikkes følgende vision for Thise-egnen:

- At de mange initiativer i helhedsplanen skaber fremdrift, der giver rum og overskud til udvikling frem for overlevelse.
- At der kommer nye byggegrunde og tilflyttere til området.
- At der kommer flere kunder i butikken og elever i skolen.
- At fællesskabet, det gode naboskab og viljen til at arbejde for områdets bedste forbliver stærkt.
- At de tre lokalsamfund bindes endnu tættere sammen.

Borgerne har valgt en række projekter, som skal være løftestænger til at omsætte denne vision til virkelighed. Disse er bl.a. etablering af en ny bymidte og indbydende områder omkring havnen og ved stranden, et udvidet system af vandrestier i området for lokale og besøgende udefra, øget trafiksikkerhedsforanstaltninger, nye aktiviteter som binder området sammen samt nye udstykninger og boligmuligheder, som resulterer i nye tilflyttere.

Helhedsplanen på 3 minutter

Udvikle og udvide rammerne for det gode liv

Thise, Sdr. Thise og Sundsøre ligger meget naturskønt på kanten af Limfjorden. Området er karakteriseret af stærke fællesskaber, viljen til at tage fat og en bred vifte af foreningstibud. Det har krævet en stor indsats gennem mange år at sikre skole, købmand og et aktivt foreningsliv. De forskellige indsatser i helhedsplanen vil skabe overskud og fremdrift til at ændre fokus fra bevarelse til udvikling.

Helhedsplanens initiativer afspejler lokale ønsker om både at gennemføre tiltag, der hurtigt er synlige og projekter med en længere tidshorisont. Helhedsplanen er derfor en kombination af initiativer, som kan virkeliggøres med de områdefornyelsesmidler, som er til rådighed i de første fem år og initiativer med et tiårs sigte.

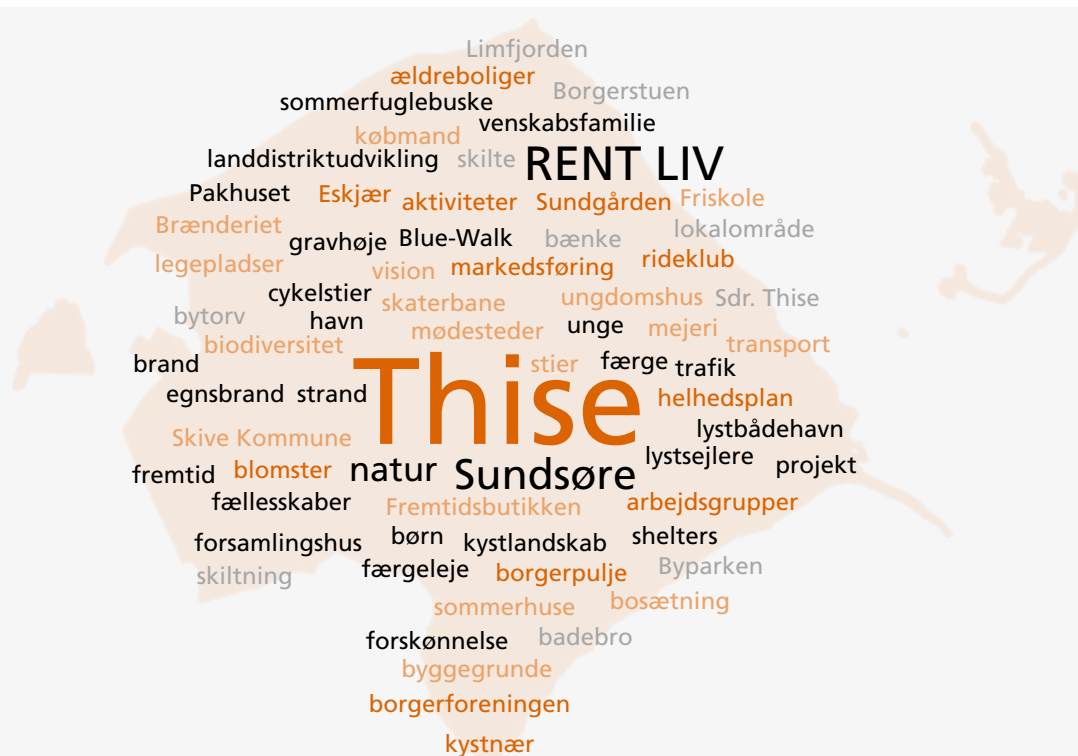
Sikker trafik – skal sikre realiseringen af de cykelstier, som har været på ønskesedlen i årtier. Den vil være et aktiv for lokale børn, voksne og turister, og den vil binde området langt bedre sammen.

Ud i naturen – der skal etableres stilforløb. Den naturskønne beliggenhed giver fantastiske muligheder for at komme ud i det fri. Mulighederne er imidlertid begrænsende af mangel på stier og uklarhed over, hvor man må færdes.

Mødesteder – der er flere samlingspunkter i Thise, Sdr. Thise og Sundsøre som skal udvikles og udbygges, så de i endnu højere grad kan blive omdrejningspunkter for aktiviteter og fællesskaber og binder området bedre sammen.

Levende fællesskaber – initiativer skal styrke fællesskaber samt gøre fællesskaber og aktivitetsmuligheder mere synlige både lokalt og for omverdenen.

Bosætning og forskønnelse – der skal etableres flere byggegrunde. Flere husstande vil bringe mere liv, nye input, børn til friskolen og kunder hos købmanden. Området er attraktivt og der er efterspørgsel efter flere boligtyper. Områdets beliggenhed tæt på kysten og i landzone besværliggør dog nye udstykninger. Der skal skabes et fælles udtryk, der binder landsbyerne sammen ved hjælp af beplantning og med fokus på øget biodiversitet.

Karakteristik af området

Thise, Sdr. Thise og Sundsøre – kort fortalt

Et område med en klar selvforståelse

Et område med en smuk natur og en særlig ånd. Folk brænder for deres område og løfter i flok. Som de siger i Thise; "et nej er bare en udsættelse af et ja".

Natur

Unik beliggenhed på kanten af Limfjorden med kystskrænter, slugter, overdrev og strandenge med udsigt over Limfjorden.

Fællesskab

Stærke fællesskaber i området og en lang tradition for handlekraft.

Et godt sted at bo

Det er et attraktivt sted at bosætte sig. Området har meget at byde på – smuk natur, aktive fællesskaber og en stor mangfoldighed af aktiviteter.

Udfordringer

Der er et stort ønske om at byde velkommen til flere tilflyttere, men beliggenheden så tæt på vandet gør det svært, på grund af lovgivning, at få lov til at udstykke nye byggegrunde.

Stærkt brand

Thise Mejeri er områdets stærke brand som giver en stor stolthed og næsten er blevet synonymt med området.

Thise Sogn

365

INDBYGGERE
(2020)

69

PERSONER
UNDER 20 ÅR

47,7

GENNEMSNITSALDER,
ÅR

161

HUSSTANDE,
CA.

21

AFSTAND TIL
SKIVE, KM

5.-6.000

CA. KR. GENNEMSNITSPRIS
PR. M² PARCEL

117

BORGERE PENDLER UD
AF OMRÅDET FOR
AT ARBEJDE

284

BORGERE PENDLER IND
FRA EN MEGET STOR RADIUS
(hovedsageligt til Thise Mejeri)

BYER/ARBEJDSPLADSER,
DER KAN NÅS FRA THISE
PÅ CA. 45 MINUTTER

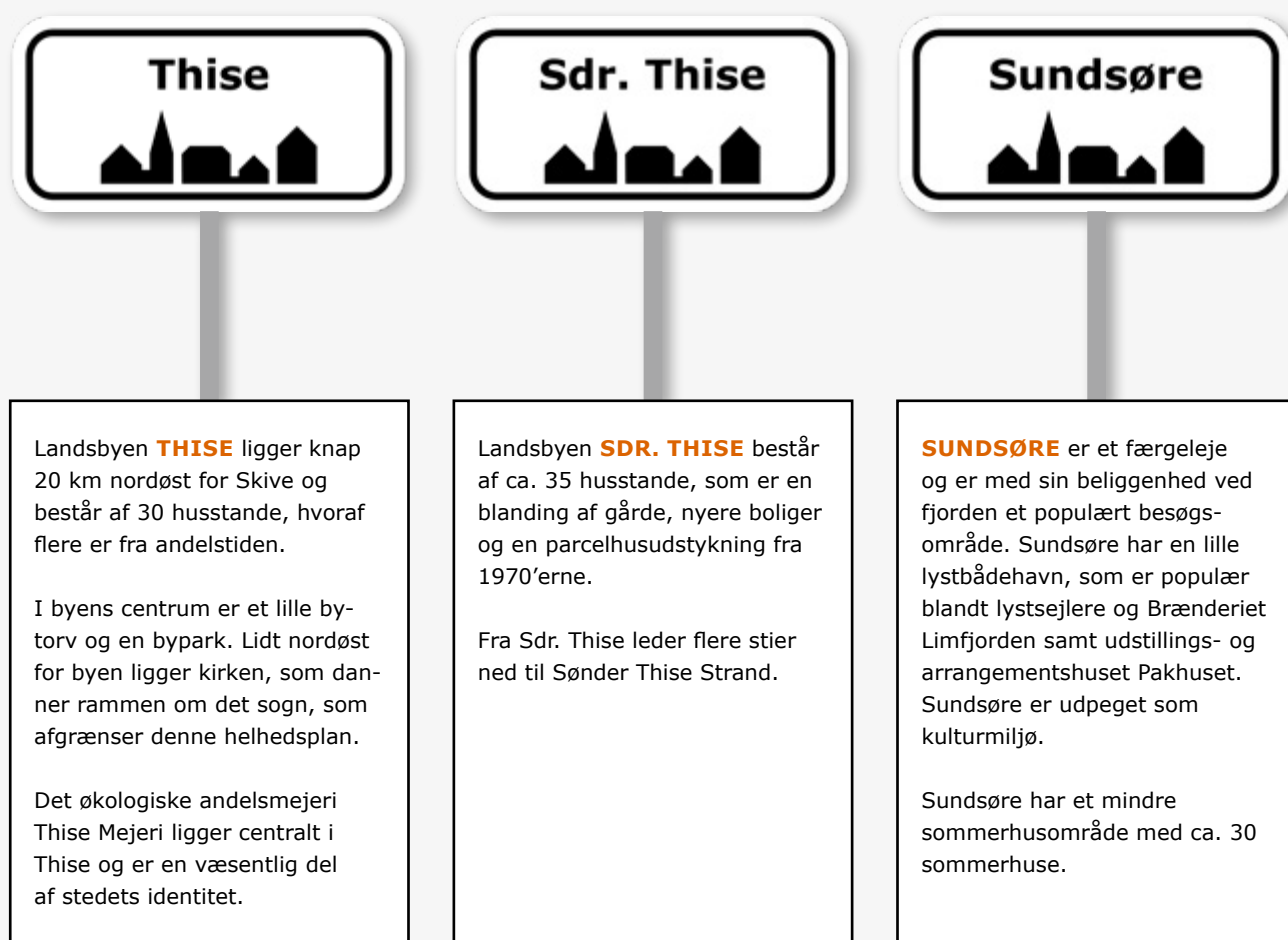
**SKIVE | NYKØBING MORS
THISTED | HOBRO | LØGSTØR
VIBORG | HOLSTEBRO**

Thise, Sdr. Thise og Sundsøre ligger på linje fra et højtbeliggende Thise, ned til færgelejet Sundsøre ved fjorden, med kystlandskabet, der kommer tættere og tættere på. Området ligger naturskønt med en lang kystlinje, hvor der er god plads til alle. Faktisk er der 20 m. strand til hver beboer i sognet. Kysten er derfor også med til at definere området. De fleste har deres eget favoritsted langs stranden, og der er flere samlingssteder, hvor vandet er udgangspunkt for fællesskaber og aktiviteter.

Fællesskaberne i området er solide, og der er en lang tradition for handlekraft og for at løfte i flok. Der er gennem årene etableret friskole, børnehus, sportshal, lystbådehavn, motionscenter og bypark. Den lokale købmand blev overtaget af lokalsamfundet og reddet. Senest er forsamlingshuset blevet moderniseret og lystbådehavnen er i gang med en større renovering af mole og udbygning af faciliteter.

Området har velfungerende og traditionsrige foreninger. Et centralt

omdrejningspunkt i de sidste tre årtiers sociale aktiviteter er motionsforeningen M88, der igennem alle årene har formået at udvikle sig og igangsætte nye aktiviteter og er på den måde forblevet en sund og relevant forening. Den mangeårige tradition med et årligt VIP-møde, hvor alle områdets foreninger mødes, giver en status og drøfter nye udviklingstiltag, er blevet en central paraply for foreningslivet.

Faciliteter

Foreninger, institutioner og virksomheder, der er centrale for området

Thise Rideklub er i gang med at gentænke sig selv i en ny og opdateret version. Der arbejdes på at udvikle ridefaciliteterne, lige som der skal nyt liv i shelterområdet, der ligger i forbindelse med rideklubben. Klubben har plads til flere heste, og der arbejdes på at tiltrække flere medlemmer.

Thise Købmand er et stort aktiv for området og har stor betydning for bosætning, boligpriser og områdets udvikling generelt. Der er lagt et stort frivilligt arbejde i butikken, og den blev udvalgt af Dagrofa til at være eksempelbutik for butikker i landsbyområder.

Sundsøre Lystbådehavn er i gang med et større fornyelsesprojekt, hvor både en mole og bådepladserne i lystbådehavnen skal renoveres og faciliteterne på land udbygges, så havneområdet kan blive til glæde for flere.

Thise Forsamlingshus har netop gennemført en større modernisering med blandt andet etableringen af en borgerstue, der er indrettet til både mindre og mere uformelle arrangementer, så et i forvejen meget brugt samlingssted kan spille en endnu større rolle i lokalsamfundet.

I Thise Friskole og **Thise Børnehus** er alle børn betydningsfulde og uundværlige for fællesskabet. Her er gennem

mange år udviklet gode rammer, hvor læring, trivsel, udfordringer og fællesskab er hinandens forudsætninger. Og der er flere projekter i støbeskeen, der skal udvide rammerne yderligere – f.eks. et rullende undervisningslokale, et væksthøj, samarbejde med plejehjem.

Thise M88 har i mere end 30 år været en motionsklub i konstant udvikling og har løbende kunnet tilbyde en palette af motionsaktiviteter på højde med langt større byer. I dag står der udover klassiske motionsaktiviteter bl.a. også tons og tummel, loppetræning og sup på programmet. Fjorden og kysten er vigtige "redskaber" for klubben, og renovering af faciliteter på Sdr. Thise Strand er højt prioriteret.

Pakhuset er et kulturhistorisk mødested med hovedvægt på færgeri, fjordkultur, og kystkultur. Huset har en fast udstilling om færgeriets

historie og skiftende udstillinger. Der afholdes 2-3 arrangementer årligt og huset er åbent for arrangementer, kunst, musik, naturvandrere o.l.. Der er indrettet primitiv overnatning i den ene jernbanevogn.

Brænderiet Limfjorden er et destilleri, der deler glæden og stoltheden over håndværket med tusindvis af besøgende. Brænderiet har været i en rivende udvikling i de tre år, det har ligget i Sundsøre, og det er på kort tid blevet en fast del af Sundsøre.

Thise Mejeri har på 30 år udviklet sig fra at være et lille mejeri, der kæmpede for økologiens berettigelse til at være et innovativt flagskib indenfor økologisk fødevarerproduktion og er flere år i træk kåret som Danmarks mest bæredygtige varemærke indenfor fødevarer. Mejeriet er i løbende udvikling og er i dag den største arbejdsplads i området.

Historie

Oldtidsfund bevidner, at der har boet mennesker i Salling i tusinder af år. Det tidligst kendte eksempel på stednavnet Thise, er fra 1467; Tyszet, der i Dansk Stednavneleksikon er oversat til "Gudens Skov". Guden menes at være Tyr, der oftest fremstilles som krigsgud, men også er foreslået relateret til retfærdighed og tingsted.

Mange faktorer kan påvirke en egns udvikling. I tilfældet med Thise, Sdr. Thise og Sundsøre, har særligt færgelejet og mejeriet sat deres præg.

Bebyggelserne i Thise Sogn er små,

men driftige. I 1925, med 604 beboere i sognet, havde Thise by kirke, præstegård, skole, forsamlingshus, spare- og lånekasse, brugsforening, to købmandshandler og andelsmejeri. Sognets befolkningstal toppede i 1950 med 699. I 2020 er der 365 beboere i sognet, men stadig har lokalsamfundet kirke, friskole, forsamlingshus, købmandshandel, mejeri, rideklub, børnehus, idrætshal og udvidet med bypark med orangeri. At det forholder sig sådan, kan i høj grad tilskrives handlekraftige borgere, der er vant til at arbejde aktivt for deres lokalsamfund og ofte lykkes med det.

Thise, 1917

Sundsøre Færgeleje og Pakhuset

Siden 1500-tallet har der været rute-fart mellem Hvalpsund og Sundsøre. Dengang foregik det i robåde, men i 1927 blev den første motorfærge indsat. Det skete i forbindelse med oprettelsen af jernbanefærgeruten Hvalpsund-Sundsøre, hvor gods blev losset af og på togene ved Sundsøre Pakhus.

Efter 2. Verdenskrig overtog last-bilerne dog godstransporten, og i 1969 blev Hvalpsundbanen nedlagt og godstransporten ophørte. Banens pakhus stod og forfaldt, indtil en gruppe borgere reddede det i 2000, indrettede udstilling og genetablere-de jernbanesporet med tidstypiske godsvogne.

Færgen til Hvalpsund, 1925

Thise Mejeri

I dag er Thise nærmest synonymt med mejeriet, der har vokset sig stort og er blevet et landskendt

brand. Det startede dog mere ydmygt i 1887 som Andelsmejeriet Dybbækdal – en filial af det private fællesmejeri i Jebjerg. I 1988 lægger

Dybbækdal bygninger til et nyt andelsmejeri, bestående af økologiske interessenter. Det er startskuddet til det Thise Mejeri, vi kender i dag.

Men der skulle kæmpes for det. Forbrugerne var til at starte med skeptiske over for økologi, og finanskrisen i 2008 dæmpede den forventede fremgang. Men hårdt arbejde og gode samarbejdspartnere som FDB, senere Coop, og Irma samt kontinuerlig, innovativ produktudvikling, har fået mejeriet gennem kriserne.

I 1998 og igen i 2008 udvidede mejeriet, der i dag er på 9000 kvm. og landets andetstørste økologiske mejeri, kun overgået af Arla.

Mælkekuske ved Dybbækdal Andelsmejeri, ca. 1904-1910

Lystbådehavnen

Idéen til en fritidshavn ved Sundsø opstod i 1982 og i 1990 blev der opført et 40 m. langt kajanlæg i beton og et slæbested. I 1991 stiftedes foreningen "Sundsø Marina" og herefter gik man i gang med, på frivillig basis, at planlægge en læmole, der skulle standse sandvandringen og skabe en mere rolig havn. Konstruktionen startede i 1995, og det færdige projekt kunne indvies i 2005.

Thise Friskole

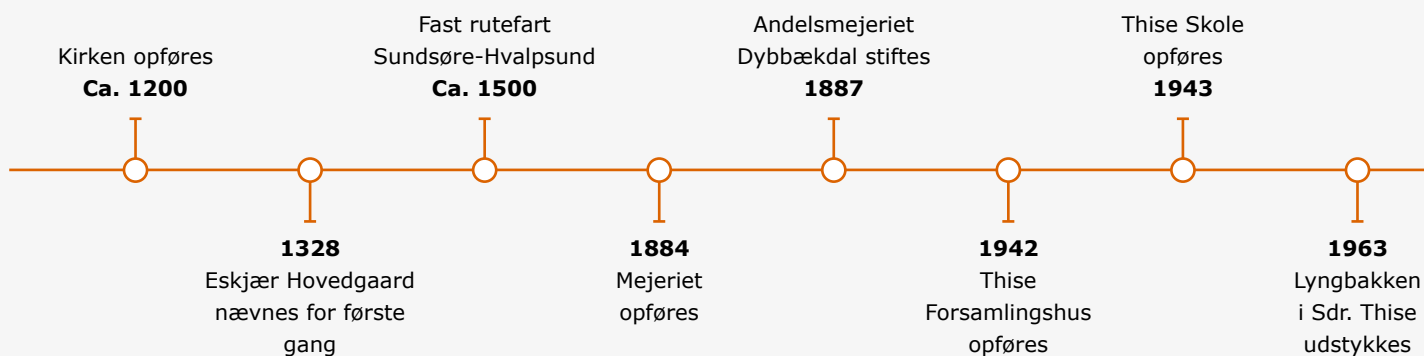
Friskolen er et godt eksempel på, at man i Thise kan rykke sammen og rykke hurtigt. For da Sundsø Kommune i 1979 besluttede at flytte de to ældste klasser fra Thise til centralskolen i Breum, besluttede forældrene nærmest samtidig, at de ville oprette en friskole. Forslaget mødte massiv opbakning i området og blot et halvt år senere, blev skolen til friskole. Indsatsen blev organiseret gennem den dengang

relativt nystartede borgerforening og finansieret ved oprettelse af en friskolefond. Få dage efter oprettelse af fonden, havde borgerne i området skænket mere end 100.000 kr. Den Grundtvig-Koldske friskole havde ved oprettelsen ca. 70 elever og i dag ca. 90.

Piger spiller fodbold ved Thise Skole, ca. 1950

Nedslag i områdets historie

Natur

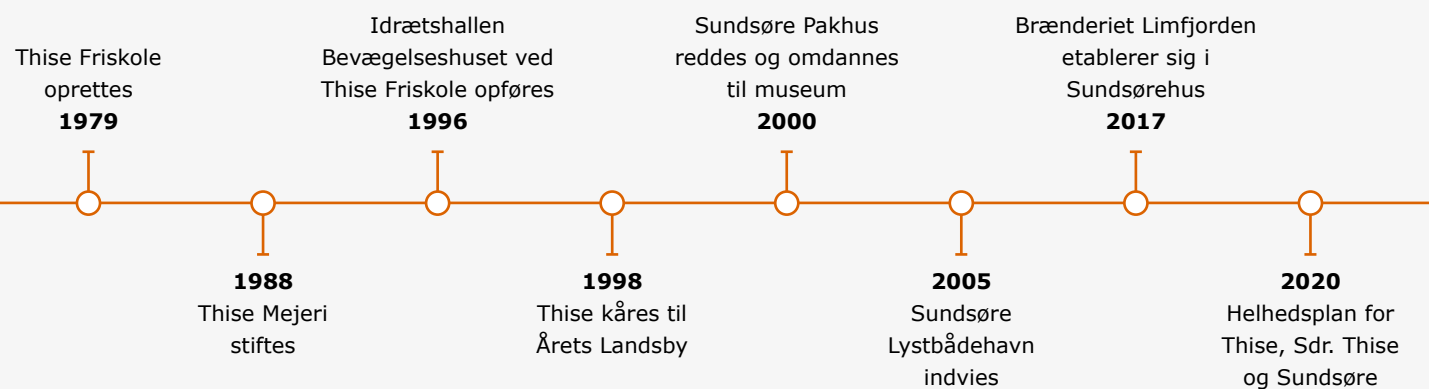
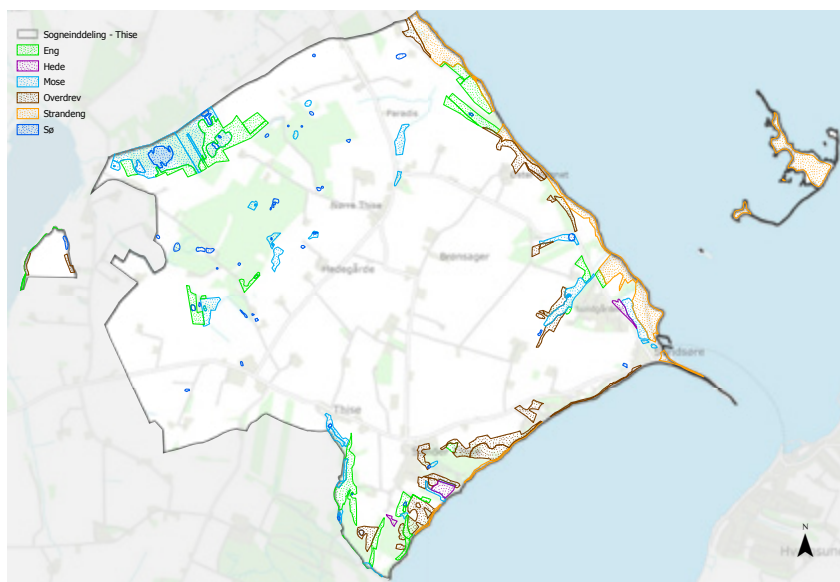
Området Thise, Sdr. Thise og Sundsøre ligger i den østligste del af Salling i et varieret kystlandskab med både fladt landbrugsland, kupe-rede overdrev, småskove, skrænter, slugter og strandenge.

Landskabskarakteren i de tre bebyggelser ændrer sig fra Thise, der ligger på et plateau på randen af kystskrænterne. Sdr. Thise ligger i overgangen mellem fladt landbrugsland og et kuperet kystterræn med bakker og slugter ned mod vandet. Faldende ned til færgelejet Sundsøre, der ligger på en strandeng.

Mod vest er der realiseret et større sammenhængende skovrejsnings- og naturgenopretningsprojekt ved Brokholm Sø, Havbjerg Skov og Gåsemosen.

Beskyttet natur

Indenfor et forholdsvis lille område omkring Thise, Sdr. Thise og Sundsøre er der udpeget alle typer af beskyttede naturtyper: strandenge, moser, overdrev, hede, enge og søer.

Borgerinddragelse

Landdistriktsteamet i Skive Kommune afprøver med udarbejdelsen af denne helhedsplan en ny måde at lave borgerinddragelse på. Fokus har været på, at alle borgere skal have en stemme, og at alle stemmer høres og taler med lige stor vægt. Derfor er traditionelle borgermøder som metode blev fravalgt og erstattet af tilstedeværelse, tid, nysgerrighed og dialog.

Omdrejningspunktet har været "Fremtidsbutikken", som Skive Kommune etablerede i et ledigt forretningslokale i Thise i efteråret 2020. Fremtidsbutikken blev over nogle uger det lokale mødested, hvor man kunne falde ind til en kop kaffe både i dag- og aften timerne og i weekenden. Borgerne fik alle en personlig invitation i postkassen til at komme forbi lige så tit de ville – og det gjorde de!

I butikken mødte de spørgsmål og opgaver a la hvilket sted betyder mest for dig, hvordan har din vej været til Thise-egnen, plant en drøm, skriv dit bedste minde fra området, hvad er din største bekymring etc.

Fremtidsbutikken var et sted som fyldtes i takt med, at der kom flere besvarelser til, og butikken gik fra at være relativt tom til fyldt med bud på fremtiden for Thise-egnen, personlige fortællinger, drømme og håb. Dermed blev fremtidsbutikken både en udstilling og et indblik i områdets engagement og idérigdom, og det blev spændende at vende tilbage for at se andres besvarelser og bud.

Metoden giver tid til at reflektere, inden der svares. Tid til at bevidne andres svar og se, hvordan rummet afspejler lokalområdets identitet, ønsker, drømme, forslag og idéer, men også bekymringer og udfordringer. Det er oplevelsen, at den legende tilgang, hvor man kunne skrive, tegne, bygge i lego, lege med modellervoks, plante håb etc. betød, at flere kunne komme til orde – ligeværdigt, hvilket også afspejledes i det brede udsnit af beboere, der deltog.

De mange forslag blev sorteret og blev til sidst samlet under overskrifterne 'sikker trafik', 'stier', 'mødesteder', 'levende fællesskaber' og

'byggegrunde og forskønnelse'.

Efterfølgende blev der under hver overskrift nedsat en arbejdsgruppe, der skulle udvælge hvilke ideer og forslag, der skulle arbejdes videre med. Grundet corona-restriktioner er alle arbejdsgruppemøder afholdt virtuelt, hvilket har fungeret overraskende godt og bidraget til en uformel tone i samarbejdet. Der har været meget stor opbakning til deltagelse i arbejdsgrupperne.

Det gode liv på Thise-egnen i børnehøjde

I efteråret 2020 deltog eleverne på mellemtrinnet på Thise Friskole i et særligt udviklet 14-dages forløb. Målet var at eleverne skulle give deres bud på det gode ungdomsliv i Thiseområdet i fremtiden. Sammen med kunstnerne Lene Noer og Sophie Hjerl, drog de ud for at genopdage deres lokalområde. De gik på ekspedition rundt i lokalområdet og indsamlede prøver – sten, fjer, grene, mos, katalogiserede og beskrev dem og kortlagde området på ny, set fra børnehøjde gennem kunstnernes vejledning og æstetik.

Eleverne blev også introduceret til skulpturel kunst i det offentlige rum. De lærte at arbejde med forskellige materialer og medier, bl.a. stop-motion animation og gips, og de delte deres billeder og videoer i en Facebook-gruppe til gensidig inspiration.

Forløbet kulminerede i en fernisering i Fremtidsbutikken og Byparkens orangeri. Borgerne i området havde fået en personlig invitation i postkassen, med små puslespilsbrikker, der sammen dannede et kort over området med alle børnenes drømme og forslag indtegnet.

I orangeriet havde eleverne forberedt tre "drømmebyer" i gips og naturlige materialer. Præsentationen blev akkompagneret af lydoptagelser fra området og børnenes egne stemmer. I Fremtidsbutikken blev udstillet fundne objekter fra området, kultegninger og korte animationsfilm. Tilløbsstykket var "bland-selv-drømme" – en fantasifuld genbrug af et reolsystem til bland-selv-slik, hvor besøgende kunne stemme på børnenes forslag, der spændte vidt fra sommerfuglebuske og cykelstier, over genbrugsbutik, flod og klatretræer til en zoologisk have og en svømmehal. Via denne afstemning fik vi en pejling af, hvilke af børnenes ideer, der havde højest prioritet blandt både børn og voksne.

Blandt de mange bud børnene havde på det gode ungdomsliv i Thise-området, vil følgende af deres ønsker blive realiseret ved hjælp af helhedsplanen:

Flere cykelstier: Indfries med en ny trykkeskabe cykelsti op til skolen og et forbundet stiforløb fra Thise til Sundsøre.

Flere gang-stier: Gå-stier indfries med de mange nye stiforløb rundt i naturen, som bliver realiseret.

Ungdomsmødested(er): Der vil blive etableret bedre legeplads og opholdssted i Byparken. Der vil blive skabt en mobil container, som kan bruges af børn og unge både til undervisning og ophold. Der er fokus på at skabe aktiviteter for unge og/eller på tværs af generationer eksempelvis i den gamle sparekasse eller i Borgerstuen.

Mere natur: Der etableres mere beplantning, begrønning og blomsterbræmmer i området.

I et dannelsesperspektiv håber vi, at børnene oplever, at der bliver lyttet til dem, og at de selv i høj grad har mulighed for at præge deres lokalområdes udvikling. Ikke mindst ser vi frem til, at de en dag kan se nogle af deres drømme omsat til virkelighed.

RENT LIV i helhedsplanen

RENT LIV er livshjulet på Skiveegnen og drives fremad i partnerskaber mellem borgere, institutioner, erhvervsliv og kommune.

RENT LIV sætter rammen og retningen for hele Skiveegnens udvikling. Et fælles pejlemærke, som gør Skiveegnen til et grønnere, mere bæredygtigt sted at bo, arbejde og drive virksomhed.

Med RENT LIV skaber vi vækst og udvikling gennem grønne handlinger, sammen gennem fælles virkelyst for at beskytte, benytte og udvikle en egn i balance. Det er RENT LIV.

RENT LIV på Skiveegnen realiseres og aktiveres gennem store og små tiltag, som tilsammen skaber en positiv udvikling, for vores egn.

Helhedsplanen og RENT LIV

RENT LIV er en integreret del af helhedsplanen. Helhedsplanen realiseres som RENT LIV gennem store og små tiltag, som tilsammen skaber en positiv udvikling, for vores egn.

I helhedsplanen er der initiativer med fokus på natur og biodiversitet. Der er initiativer, der har fokus på at styrke fællesskaber. Der er initiativer med fokus på at styrke mulighederne for at røre sig i det fri. Og overordnet er fokus på at skabe et mere bæredygtigt lokalsamfund. Det er RENT LIV.

Indsatser

Arbejdsgrupperne i Thise, Sdr. Thise og Sundsøre har peget på fem overskrifter, som skal udgøre omdrejningspunkterne for arbejdet med en helhedsplan for deres lokalområde.

Disse fem overskrifter er:

- Sikker trafik
- Ud i naturen
- Mødesteder
- Levende fællesskaber
- Bosætning og forskønnelse

De udvalgte indsatser tager alle udgangspunkt i den vision for lokalområdet, som arbejdsgrupperne har udpeget. Indsatser skal virke som afsæt til et styrket og mere sammenhængende lokalområde, der oplever at være i positiv udvikling.

De fem indsatsområder korresponderer alle med de overordnede rammer for områdefornyelse, som Bolig- og Planstyrelsen har udstukket.

Sikker trafik

Anlæggelse af cykelstier

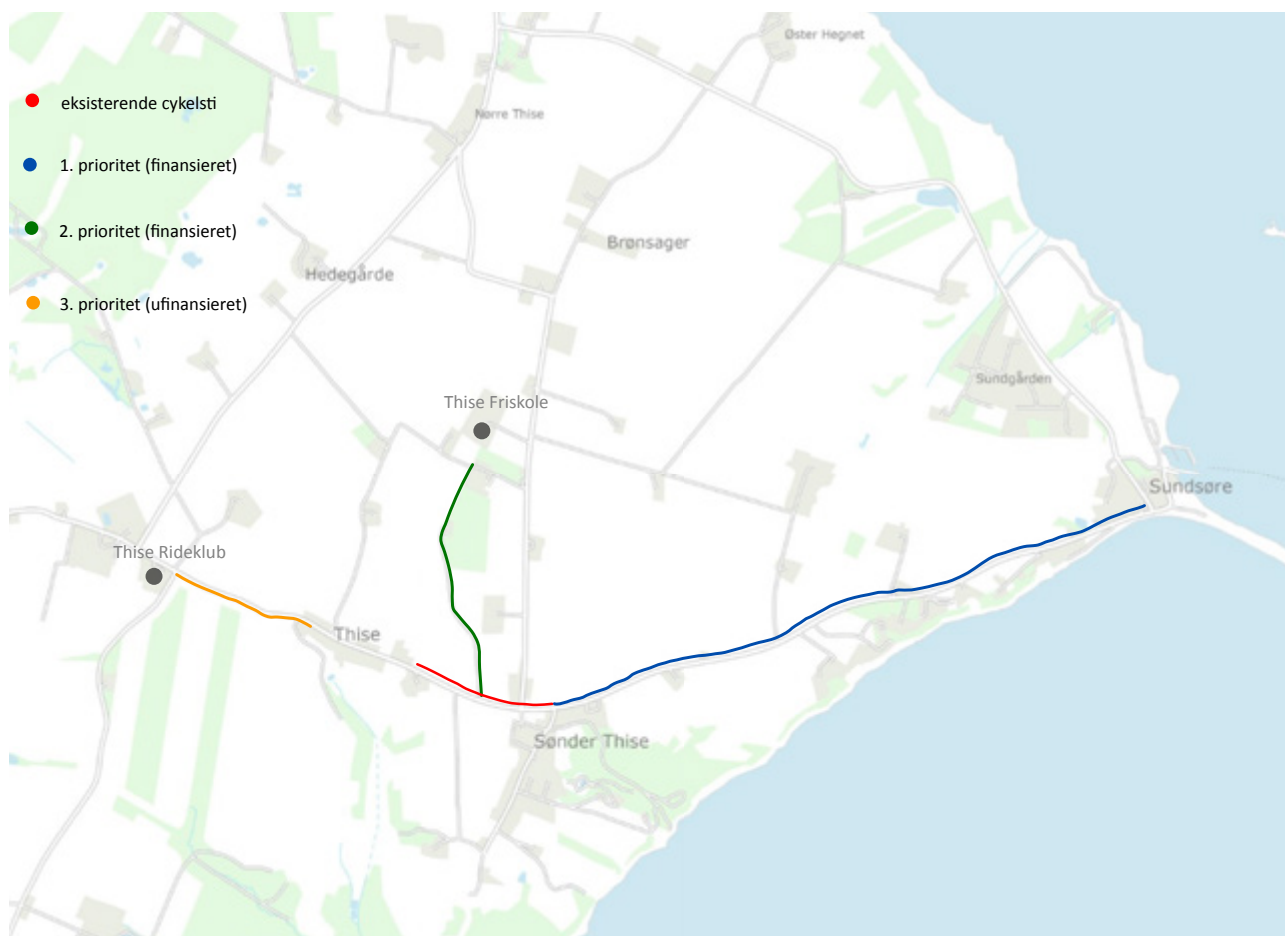
Ét af de største ønsker i Fremtidsbutikken var cykelstier. Lokalt opleves det som om mange bilister har travlt for at nå færgen, og samtidig er landevejen mellem Sdr. Thise og Sundsøre smal. Det har derfor i mange år været et stort ønske at få en cykelsti på strækningen. Det var til diskussion på tværs af arbejdsgrupperne, om man skal prioritere at bruge en forholdsmæssig stor andel af midlerne i områdefornyelsen til en cykelsti. Der var enighed om, at en cykelsti mellem Sdr. Thise og Sundsøre er ét af de initiativer, der vil have den største effekt på at binde området

tættere sammen og være til gavn for både borgerne, besøgende i lystbådehavnen og turister på cykel.

Stien vil få flere i Thise og Sdr. Thise til at tage cyklen ned til marinaen og stranden ved Sundsøre. Og flere sommerhusgæster fra Hvalpsund vil tage cyklen op til købmanden og Thise Mejeris ostebutik og holde pause i den nye bypark. Cykelstien vil derfor også medvirke til at binde Thise, Sundsøre og Hvalpsund tættere sammen.

Tilsvarende højt prioriteret var en sikker adgang til Thise Friskole og

idrætshallen, hvor M88 har deres aktiviteter. Særligt for eleverne blev det oplevet som usikkert at bevæge sig langs den smalle, uoplyste Thise Kirkevej. Arbejdsgruppen 'Sikker trafik' foreslog derfor en cykelvenlig og belyst grussti, der vil blive anlagt, så den går bag om forsamlingshuset, langs markskellet og op til Thise Friskole. Med stien vil gående og cyklende elever og brugere af skolens faciliteter blive ledt uden om Thise Kirkevej. Endelig blev der arbejdet med en cykelsti fra Thise til Thise Rideklub på hjørnet af Sundsørevej og Eskjærvej. Denne sti indgår dog ikke i helhedsplanen.

Ud i naturen

Vandrestier

Området Thise, Sdr. Thise og Sundsøre ligger meget naturskønt, og det at være aktiv i og bruge naturen aktivt er en væsentlig del af mange folks hverdag.

Der er et stort ønske om at udvikle mulighederne for gåture i området. Det er et varieret landskab med mange spektakulære oplevelser og udsigtspunkter, men flere gamle stier og markveje er forsvundet gennem årene, og det er uklart for mange, hvor man må gå.

En arbejdsgruppe har identificeret en række mulige stiforløb og vil etablere stiforløb rundt i området. Det indbefatter at skabe overblik over eksisterende stier og om evt. gamle stier, kan genskabes samt at indgå aftaler med lodsejere. De kommende stier vil blive skiltet, og der vil blive udarbejdet kortmateriale, informationsmateriale og opsat tavler.

Stierne vil forbinde kystlandskabet med naturgenopretningsområderne, der ligger lidt inde i landet. Stiforløbene vil blive forbundet til det planlagte stiforløb Blue Walk fra Skive til Sundsøre.

*De indledende
skitser til ruterne*

Mødesteder

Thise Bytorv og Bypark

Der skal skabes et reelt centrum i Thise. Thise skal være mere end blot en gennemkørselsby for alt for hurtigt kørende trafik. Løsningen er et reelt bytorv, som binder købmand, mejeributik og bypark sammen såvel æstetisk som fysisk. Det skal afspejle det liv, der rent faktisk er i lokalområdet og give oplevelsen af, at der er noget at stoppe op for. Det skal fremstå som et mødested for alle, hvor der er liv og aktivitet. Der skal etableres chikaner, som sænker hastigheden og skaber øget tryghed omkring bytorvet.

Den lille bypark, som allerede ligger i umiddelbar forlængelse af bytorvet, skal udvides med lege- og opholdsfaciliteter til flere forskellige aldersgrupper. Der arbejdes på at skabe et mødested for unge og møder/aktiviteter på tværs af generationer. Byparken skal være det sted, alle generationer mødes på kryds og tværs i hverdagen, når man handler, når børnene skal lege, hvor de unge hænger ud efter skole, der spilles petanque, laves fredagsbar og grillaften. Der er desuden ønske om et ollekolle i området omkring byparken.

Øverst: Thise Bypark, orangeriet

Til højre: Skitseforslag til byparken
– Knud Gert Andersen

Sdr. Thise Strand

Området er "de lokales" mødested, hvor naturen er rammen; det skal løftes med simple greb i form af et renoveret bådhus, badebro, kystsikring, siddetrappe/amfiteater på skrænten. Gruppens ønsker kræver Kystdirektoratets godkendelse.

Sundsøre

Sundsøre er med sin beliggenhed ved fjorden med lystbådehavn og færgeleje dels et ankomststed til området, dels et sommerhusområde. Stranden er også en magnet for turi-

ster. Selve havneområdet er i gang med et renoveringsprojekt, men de omkringliggende områder trænger til et løft. Dette skal realiseres i form af et forskønnet trekantområde ved Sundsøre Pakhus med opholdsmuligheder og grøn forskønnelse.

Mobilt mødested

Med udgangspunkt i Thise Friskole skal der etableres et multifunktionelt mødested i en mobil container. Containeren skal indrettes med diverse faciliteter og skal være flytbar med traktor. Tanken er at bruge den

lejlighedsvist som udebørnehave i området, ungdomshus, til udeundervisning, byfester og andet. Den primære placering vil være ved friskolen.

*Skitseforslag til Sdr. Thise Strand
– Knud Gert Andersen*

Levende fællesskaber

Promovering af

Thise-Sundsøre-området

Som et led i at markedsføre Thise-egnen som et godt sted at bo, leve og besøge, skal der udarbejdes markedsføringsmateriale evt. i form af en film. Markedsføringen skal styrke fortællingen om lokalområdets attraktivitet og bidrage til at tiltrække nye borgere og skabe øget turisme.

Borgerpulje

Borgerpuljen skal finansiere de nye indslag af fællesskabende karakter for byens borgere og foreninger, som opstår undervejs i helhedsplanens realisering. Det kan eksempelvis være udgifter til afprøvning af nye arrangementer, festlige markeringer, indvielser af helhedsplanens indsatser etc. Puljen giver mulighed for at prioritere nye idéer, der forventeligt vil opstå, som led i den

dynamiske udviklingsproces byen vil gennemleve.

Mælkevejsprojekt

Ved Brokholm Sø er der et lille stjerne-observatorium. Der kan på et stiforløb fra Thise til observatoriet skabes en planetsti på et allerede eksisterende stiforløb, som via forskellige former for markeringer, eks. skiltning og kunstneriske installationer, fortæller om solsystemet. Planetstier findes en række steder i Danmark. Stien kunne oplagt hedde Mælkevejen, og dermed lægge sig op ad egnens stærke brand; Thise Mejeri.

Venskabsfamilier

Som led i at man ønsker at tiltrække flere nye beboere til området, skal indsatsen for at modtage og integrere nye tilflyttere opgraderes gennem et tilbud om at få en venskabsfami-

lie, når man ankommer. Venskabsfamilien skal sikre, at nye borgere føler sig velkomne og hurtigt lærer lokalområdet, foreningslivet og egnens beboere at kende og bliver en del af det sociale liv og fællesskab. Borgerforeningen har ansvaret for at danne venskabsfamilier.

Sociale aktiviteter i Borgerstuen

Forsamlingshuset i Thise er nyistandsat og har fået en helt ny borgerstue. Borgerstuen er tænkt som et socialt rum, som både kan bruges til møder, sociale aktiviteter, fællesspisninger, minibiograf og et impulsivt samlingssted i hverdagen.

Bosætning og forskønnelse

Muliggøre nye udstykninger

Det har i mange år været et stort ønske, at der blev udstykket flere byggegrunde i området. Der er få boliger til salg, og der er både interesserede potentielle tilflyttere, ligesom der efterspørges mindre ældrevenlige boliger blandt den ældre generation, der ikke ønsker at fraflytte området. Områdets kystnære beliggenhed og naturkvaliteter medfører en række bindinger, som besværliggør mulighederne for nye udstykninger. Der er derfor nedsat en arbejdsgruppe, som undersøger mulighederne for forskellige bo-

ligformer og forskellige lokaliteter med henblik på at bane vejen for udstykninger.

Beplantning og biodiversitet

Thise, Sdr. Thise og Sundsøre skal bindes mere sammen gennem beplantninger, der tydeliggør sammenhængen; dels gennem biodiversitetsfremmende tiltag, der forbedrer forholdene for dyre- og planteliv og dels gennem skabelsen af en fysisk genkendelighed.

Forskønne arealer i Sundsøre

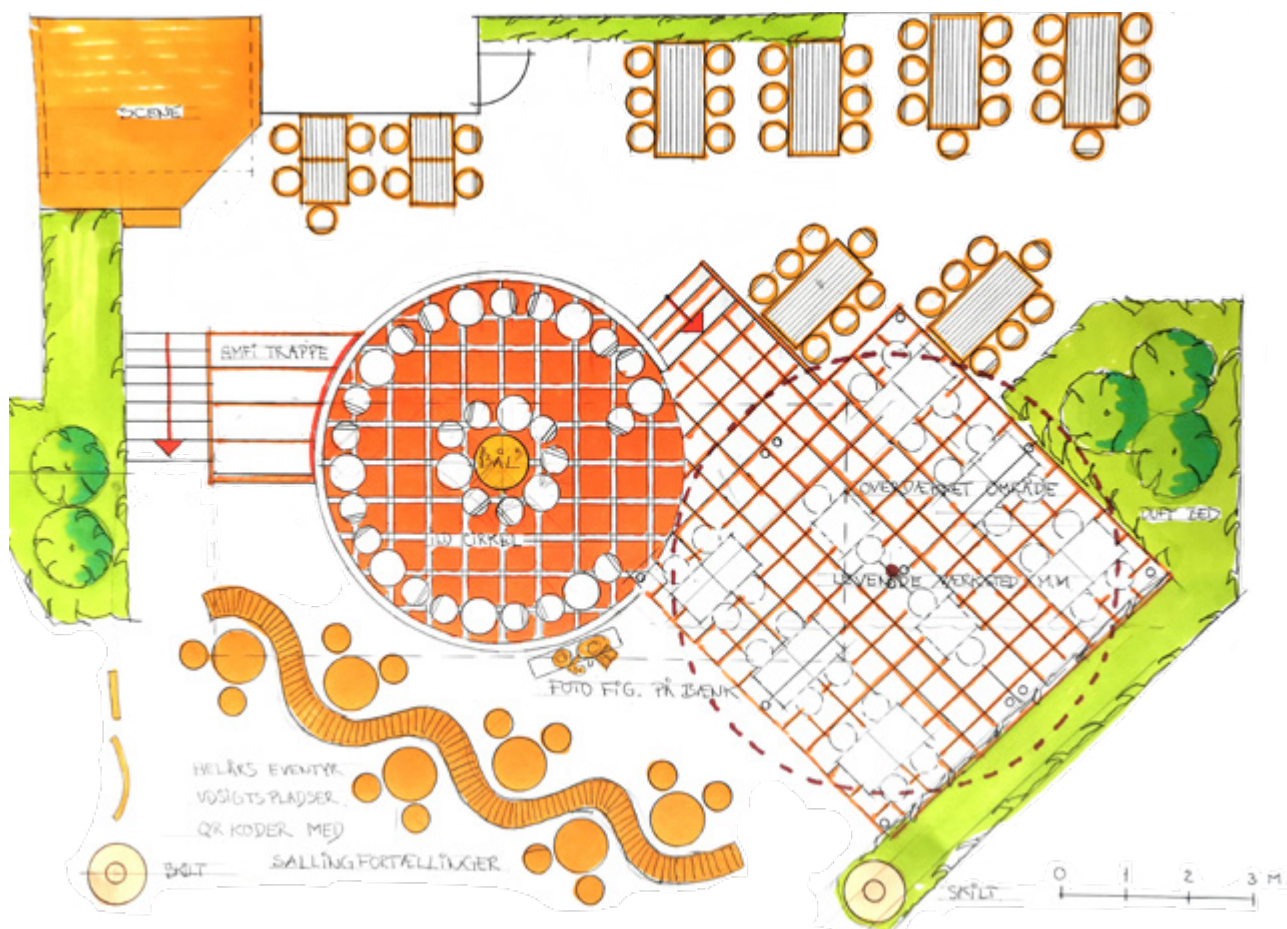
Færgelejet i Sundsøre er en af ind-

gangene til Salling og Skive Kommune. Områdets udtryk skal i højere grad tilskynde til at gøre ophold og nyde området. Arealerne foran færgelejet og Brænderiet Limfjorden bliver forskønnet.

Vartegn

Der er et ønske om at udvikle et fremtidigt vartegn for området.

*Skitse til foreslået forskønnelse af udearealet ved Brænderiet
– Ole Mark*

Handlingsplan og budget	Budget i alt	2020	2021	2022	2023	2024
Planlægningfasen						
Borgerinddragelse og rådgivning	250.000					
Gennemførselsfasen						
Borgerinddragelse og rådgivning	370.000					
Konsulentbistand	180.000					
Aktiviteter / Indsatsområder						
Tema: Sikker trafik						
Cykelsti Sundsøre – Sdr. Thise	2.500.000			1.000.000	1.500.000	
Cykelsti Thise – Thise Friskole/hallen	850.000					
Tema: Ud i naturen						
Vandrestier i området	250.000		30.000	100.000	70.000	50.000
Tema: Mødesteder						
Bytorv	750.000			300.000	450.000	
Bypark	750.000			500.000	250.000	
Sdr. Thise Strand	300.000			150.000	150.000	
Mødested ved færgelejet	75.000			75.000		
Mobilt mødested	50.000			50.000		
Tema: Levende fællesskaber						
Promovering af Thise – Sundsøre området	200.000		10.000	50.000	70.000	70.000
Pulje til borgeraktiviteter	100.000		20.000	20.000	30.000	30.000
Flere aktiviteter i borgerstuen	Ufinansieret					
Mælkevejsprojekt	Ufinansieret					
Venskabsfamilier	Ufinansieret					
Tema: Byggegrunde & forskønnelse						
Beplantning og biodiversitet	150.000		25.000	25.000	50.000	50.000
Forskønne arealer i Sundsøre	75.000			50.000	25.000	
Vartegn – f.eks. badebro	Ufinansieret					
Muliggøre nye udstykninger	Ufinansieret					
Til rådighed i alt	6.850.000					

Projektplan – HHP Thise

Projekt	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Cykelsti Sdr. Thise – Sundsøre										
Cykelsti forsamlingshuset – friskolen										
Vandrestier i området										
Forbedringer af bytorv										
Forbedringer i bypark										
Forbedringer på Sdr. Thise Strand										
Mødested ved færgelejet										
Mobilt mødested										
Promovering af Thise-Sundsøre området										
Pulje til borgeraktiviteter										
Flere aktiviteter i borgerstuen										
Mælkevejsprojekt										
Venskabsfamilier										
Beplantning og biodiversitet										
Forskønne arealer v. Sundsøre (Brænderiet)										
Vartegn, f.eks. badebro										
Muliggøre nye udstykninger										
Nye projekter										
Nye projekter										

Investeringsredegørelse

Helhedsplanen indeholder både finansierede og ikke-finansierede projekter. Redegørelsen er et redskab, som kan hjælpe kommunen og private investorer med at rette opmærksomhed på Thise-områdets uudnyttede økonomiske potentialer.

Realiseringen af ikke-finansierede projekter, kræver derfor enten egenfinansiering, f.eks. ved borgerind-

samling eller strategisk fundraising. Oplagte støttemuligheder i denne henseende er Sparekassen Sundsøres Fond, Skive Kommunes puljer – særligt Landsbypuljen, RENT LIV-puljen og Fundraisingpuljen samt større, udvalgte fonde, som f.eks. Lokale- og Anlægsfonden. I det følgende beskrives kort investeringer i området i nyere tid, der har løftet og løfter lokalområdet,

samt investeringer, der er på vej. Helhedsplanens forventede løft af Thise, Sdr. Thise og Sundsøre kan medvirke til at styrke grundlaget for nye investeringer.

Thise Udviklingsselskab ApS

Selskabet blev etableret i 2001 og ejer i dag Thise Købmands-handel ApS. Byparken, der ligger ved siden af købmanden og den gamle sparekassebygning, er også opført af Thise Udviklingsselskab, med frivillig kraft og ekstern medfinansiering fra fonde.

Brænderiet Limfjorden

Brænderiet Limfjorden blev etableret i 2018, i det tidligere Sundsørehus/Sundsøre Kro, der havde stået tomt en årrække. Brænderiet producerer og sælger i dag diverse typer alkohol og serverer mad i sommersæsonen. Brænderiet tiltrækker mange besøgende og har også et projekt, der indgår i denne helhedsplan.

Thise Mejeri

Thise Mejeri spiller en central rolle for områdets udvikling, og mejeriet har gennem årene understøttet lokalsamfundets udvikling gennem støtte til forskellige tiltag og arrangementer. Thise Mejeri deltager i flere af initiativerne i helhedsplanen.

Sundgården

Aktieselskabet Sundgården har syv lokale erhvervsfolk som bagmænd. De har købt den gamle Sundgården i Sundsøre, med ønske om at rive den ned og bygge seks nye huse. Projektet er pt. i de tidlige stadier og målgruppe, prisleje, ejerform mv. ligger endnu ikke fast. Der skal dog bygges boliger, der kan trække flere mennesker til området.

Sundsøre Lystbådehavn

Foreningen Sundsøre Lystbådehavn er i gang med en opgradering af havnen. Projektet involverer en renovering af molen, nye fortøjningspladser og en generel forbedring af arealet med et madpakkehus og bedre parkeringsforhold. Lystbådehavnen er populær og har tiltrukket sejlere, som har bosat sig i Sundsøre.

Organisering

Landdistriktsudvikling i Skive Kommune er forankret i Teknik, Miljø & Udvikling med politisk reference til Udvalget for Teknik og Miljø. Da helhedsplaner er tværfaglige, inddrages andre fagligheder og forvaltninger i både udviklings- og anlægsfasen efter behov.

Helhedsplanen i Thise, Sdr. Thise og Sundsøre beror dels på et borgerdrevet ønske om at styrke og udvikle området, dels på et politisk ønske

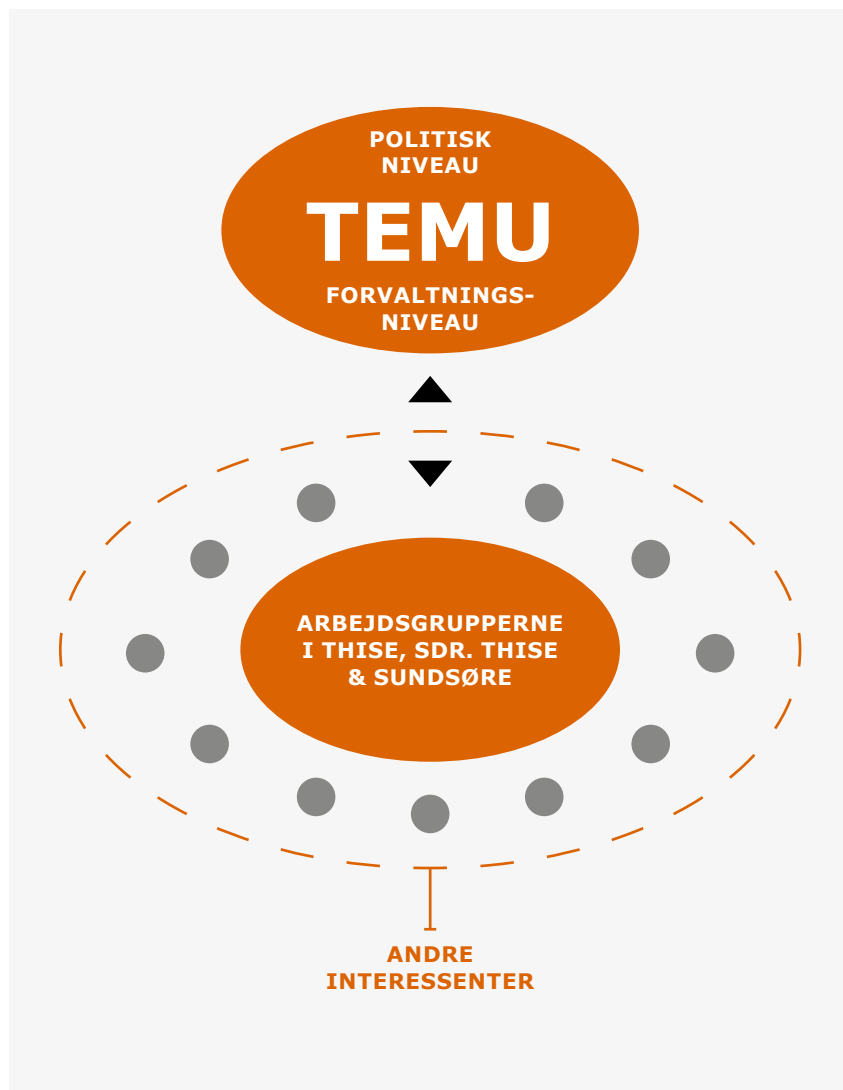
om at udvikle et område, der har et stærkt egnsbrand samt turisme- og bosætningspotentiale.

Borgerne er repræsenterede i arbejdsgrupper, hvor de frivilligt har meldt til sig til at deltage i processen. Arbejdsgruppernes opgaver er at udpege, udvikle og prioritere de konkrete indsatser i helhedsplanen samt det overordnede mål. Teknik, Miljø & Udvikling varetager alle konkrete funktioner omkring pro-

jekternes udvikling og fremdrift, og træffer i samarbejde med arbejdsgrupperne beslutninger om udformning og prioritering m.m.

Helhedsplanarbejdet er organiseret således, at Teknik, Miljø & Udvikling varetager de konkrete opgaver omkring gennemførelse af de statsligt/kommunalt finansierede projekter i planen, overholdelse af budget og lovgivning samt evaluering. De projekter, der ligger ud over, er primært "ejet" af lokalområdet/arbejdsgrupperne, og her kan Skive Kommune understøtte i det omfang, det er muligt.

Helt i tråd med involveringsarbejdet, hvor man har lagt vægt på den bredest mulige borgerinddragelse, er der ikke en styregruppe for helhedsplanen. Planen ejes af alle, og alle borgere har ansvar for og interesse i, at planen realiseres. Helhedsplanens realisering og succes hviler således på arbejdsgrupperne og de beslutninger, de træffer på baggrund af dialog.

Rammer for udvikling

Området

Hele området ligger i landzone inden for kystnærhedszonen. Kun et areal, der kommer ind som en kile fra vest og deler landsbyen Thise, er ikke kystnærhedszone. Hermed ligger Thise Mejeri samt bebyggelsen på den nordlige side af Sundsørevej ikke inden for kystnærhedszonen.

Thise og Sdr. Thise er afgrænset af rammeudlæg (henholdsvis ramme BE24 og BE26 til blandet bolig og erhverv i Kommuneplan 2020-2032) og de er i tidligere planlægningsmæssige sammenhæng håndteret som et sammenhængende område. Sundsøres afgrænsning er mere udefineret og består af boligområdet omkring Fjordbakken (ramme BE34) samt den bebyggede del af ramme R8 omkring Brænderiet Limfjorden. Derudover består Sundsøre af en mindre lystbådehavn og et færgeleje for Sundsøre-Hvalpsund færgen.

Der findes også et stort rekreativt naturområde nord for Sundsøre, som kobler sig på sommerhusområdet, Sundgården, der er beliggende i landzone.

Bindinger i området

Der er en række bindinger i området i form af forskellige beskyttelseslinjer og fredninger. Disse begrænser/besværliggør udviklingsmulighederne ved Thise, Sdr. Thise og Sundsøre i større eller mindre grad. Deres placeringer og afgrænsninger kan ses på kortet.

Kystnærhedszonen dækker et bælte på 3 km fra landets kyster, hvor der som udgangspunkt kun må bygges ting, der er afhængige af en kystnær placering. Formålet er at sikre, at de åbne kyststrækninger bevarer deres karakter.

Strandbeskyttelseslinjen omfatter fra strandbredden og op til 300 meter ind i landet. Strandbeskyttelseslinjer er forbudszoner, hvor der som udgangspunkt ikke må foretages ændringer af eksisterende bebyggelser og anlæg.

Skovbyggelinjen løber i en afstand af 300 meter fra skoven og skal friholde arealet for bebyggelser med det formål at sikre det frie udsyn til skov og skovbryn og for at bevare skovbrynene som værdifulde levesteder for plante og dyreliv.

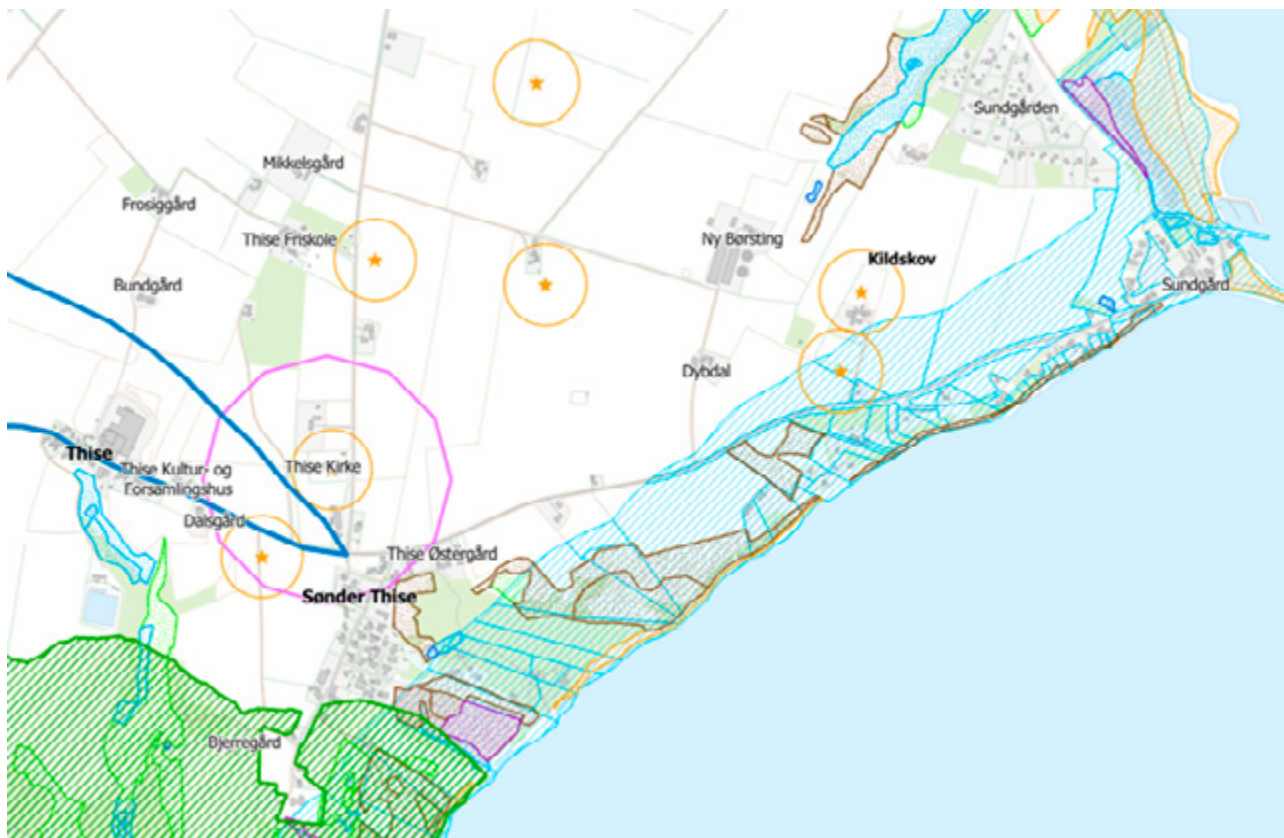
Kirkebyggelinjen dækker 300 meter fra en kirke og skal beskytte kirker, der ligger åbent i landskabet mod opførsel af bygninger og anlæg, der skæmmes eller hindrer udsyn til kirken.

Fredede fortidsminder dækker over synlige levn og kulturspor i landskabet, der er beskyttede af en linje på 100 meter omkring fortidsmindet. Formålet med fortidsminderbeskyttelseslinjen er at beskytte

mod alle fysiske indgreb i fortidsmindet og sikre dets værdi som landskabselement, herunder at sikre indsyn til og udsyn fra fortidsmindet.

§3 beskyttede naturtyper er en beskyttelse af bestemte naturtyper (søer, moser, ferske enge, strandenge, heder, overdrev og vandløb), som er forsvundet fra landskabet i stor stil og med dem vigtige levesteder for mange dyr og planter. Der må ikke ændres i beskyttede naturtypers naturtilstand.

For en detaljeret gennemgang af de forskellige aktuelle bindinger i området se bilag 1.

Signaturforklaring

Kystnærhedszone	Naturbeskyttelse
Kirkebyggelinjer	Beskyttede_naturtyper
Skovbyggelinjer	Eng
Fund og fortidsminder	Hede
Fredede fortidsminder, beskyttelseslinjer	Mose
KUAS_Areal_beskyttelse	Overdrev
Punkt_Fredet_KUAS	Strandeng
	Sø
	Strandbeskyttelse
	Strandbeskyttelse

Gældende lokalplaner i området

Lokalplan nr. 41: Thise/Sdr. Thise

Lokalplan nr. 57: Et område til Marina ved Sundsøre

Lokalplan nr. 74: Området ved Sundsøre

Lokalplan nr. 82: Sdr. Thise

Lokalplan nr. 88: Sundsørehus

Lokalplan nr. 281: Thise Mejeri

Lokalplan S29: Sundgården/ Deklaration Kildskov

Overordnede principper for by- og landdistriktsudvikling

Der er en række overordnede planlægningsprincipper, som er grundlaget for kommuners planlægning af ny bebyggelse/byudvikling.

- Nye bebyggelser i byer/landsbyer skal placeres i direkte forlængelse af eksisterende bebyggede områder/byområder efter princippet "indefra og ud".
- Spredt og uplanlagt bebyggelse i det åbne land kan ikke tillades.
- En klar grænse mellem by og land skal sikres og opretholdes for at fremme bevarelsen af bl.a. natur- og kulturhistoriske værdier samt undgå miljøkonflikter.
- Der kan normalt meddeles landzonetilladelse til tilpasset byggeri og huludfyldning i landsbyer.

- Inden for kystnærhedszonen må der kun planlægges for anlæg i landzone, hvis der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering. Alternativt kan der med landsplandirektiv udlægges udviklingsområder. Udviklingsområder må ikke omfatte arealer med særlige natur-, miljø- og landskabsinteresser, herunder beskyttet natur og strandbeskyttelseslinje.
- Der er videre rammer for landzonereadministration i omdannelseslandsbyer, hvor kommunen får friere rammer til at skabe en helhedsorienteret og langsigtet plan for omdannelseslandsbyen. Hvert 4. år kan der udpeges 2 omdannelseslandsbyer i kommuneplanen.

For en detaljeret gennemgang af de overordnede planlægningsprincipper samt mulighederne, der ligger i udpegning til omdannelseslandsby se bilag 2.

Bilag 1:

Bindinger i området

Der er en række bindinger i området i form af forskellige beskyttelseslinjer og fredninger. Disse begrænser/ besværliggør udviklingsmulighederne ved Thise, Sdr. Thise og Sundsø-re i større eller mindre grad.

Kystnærhedszonen

Kystnærhedszonen har til formål at sikre, at de åbne kyststrækninger bevarer deres karakter og fortsat kan udgøre landskabelige helheder med væsentlige natur- og landskab-stræk. Uden for udviklingsområder skal det dermed sikres, at zonen friholdes for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængig af en kystnær placering. Kystnærhedszonens afgrænsning dækker et bælte på i princippet 3 km fra landets kyster og omfatter arealer i landzone og sommerhusområder.

Det betyder, at planlægning i kystnærhedszonen forudsætter en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for en kystnær placering. Da det er en national interesse, at kysterne friholdes for bebyggelse og anlæg, der ikke er afhængige af nærhed til kysten, betyder det, at staten kan nedlægge veto mod planlægning, der ikke opfylder dette. Der vil inden for kystnærhedszonen skulle redegøres for, at der ikke vil være alternative placeringsmuligheder for bebyggelsen/anlægget uden for zonen.

Det er Indenrigs- og Boligministeriet, der er myndighed på området.

Strandbeskyttelseslinje

Strandbeskyttelseslinjen omfatter strandbredden og arealet op til 300 meter bag strandbredden – i sommerhusområder dog kun 100 meter. Strandbeskyttede arealer er forbuds-zoner, hvor der som hovedregel ikke må foretages ændringer af

den eksisterende tilstand. Formålet med beskyttelsen er at bevare de åbne kyster og de landskabelige, naturmæssige og rekreative værdier, der er knyttet til kysterne. Strandbeskyttelseslinjen omfatter som hovedregel alle danske kyster ved hav og fjord.

Det betyder, at strandbeskyttelseslinjen er meget restriktiv. Inden for strandbeskyttelseslinjen må man f.eks. ikke opføre bebyggelse, herunder til- og ombygning, opstille campingvogne, opsætte hegn, tilplante, udstykke areal eller ændre på terrænet. Der gælder dog en række undtagelser fra forbuddet imod at ændre tilstanden.

Det er Kystdirektoratet, der er myndighed på området.

Skovbyggelinje

Skovbyggelinjen har til formål at sikre det frie udsyn til skoven og skovbrynet og for at bevare skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyreliv. Den løber i en afstand af 300 meter fra skoven og er jf. Naturbeskyttelsesloven gældende for en eller flere private skove med et sammenhængende areal på mindst 20 ha samt for alle offentlige skove.

Det betyder, at der mellem skoven og skovbyggelinjen ikke må placeres bebyggelse, såsom bygninger, skure, campingvogne og master. Der er dog en række undtagelser fra forbuddet. Det er kommunen, der er myndighed, hvis der skal dispenseres fra skovbyggelinjen. Det er Miljøstyrelsen, der er myndighed på området, hvis skovbyggelinjen skal reduceres.

Kirkebyggelinje

Kirkebyggelinjen har til formål at beskytte kirker, der ligger mere eller

mindre åbent i landskabet, mod at der opføres bebyggelse, som virker skæmmende på kirkerne eller hindrer, at kirkerne er synlige i landskabet. Bestemmelsen omfatter alt byggeri, herunder også placering af siloer, elmastere og vindmøller.

Det betyder, at det inden for 300 meter fra en kirke ikke er tilladt at opføre bebyggelse, som er over 8,5 meter højt.

Det er kommunen, der er myndighed på området, hvis der skal dispenseres. Kirkebyggelinjen kan ikke reduceres.

Fredede fortidsminder og beskyttelseslinjer

Fredede fortidsminder er synlige levn og kulturspor i landskabet, som der passes på med reglerne i Museumsloven. Gravhøjene udgør langt den største gruppe af synlige fortidsminder. Fortidsminder er beskyttet mod alle fysiske indgreb i selve fortidsmindet. Beskyttede fortidsminder er også omfattet af naturbeskyttelsesloven, der fastlægger en beskyttelseslinje på 100 meter omkring. Formålet med fortidsmindebeskyttelseslinjen er at sikre fortidsmindernes værdi som landskabslementer, herunder at sikre indsyn til og udsyn fra fortidsminderne.

Det betyder, at der ved beskyttede fortidsminder skal friholdes en bræmme på 2 meter omkring fortidsmindet ved jordarbejde og landbrugsmæssig drift. Inden for beskyttelseslinjen på 100 meter må der derudover ikke foretages ændringer i tilstanden, f.eks. tilplantninger eller ændringer i terrænet. Der er også forbud mod at placere bebyggelse, såsom bygninger, skure, campingvogne og master. Undtaget

er dog landbrugsmæssig drift. Det er kommunen, der er myndighed ift. dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinje.

§ 3-beskyttede naturtyper

Mange naturområder er forsvundet fra landskabet og med dem også levestederne for mange vilde dyr og planter. For at bremse denne udvikling er bestemte naturtyper (søer, moser, ferske enge, strandenge, heder, overdrev og vandløb) beskyttede gennem naturbeskyttelsesloven. Et areal kan godt være beskyttet, selv om det ikke er registreret som

beskyttet. Det sker, når et areal vokser sig ind i eller ud af beskyttelsen.

Det betyder, at der ikke må ændres i disse naturtypers naturtilstand. Ønsker en ejer at foretage ændringer i et beskyttet naturareal, skal der søges om dispensation ved kommunen. Hittidig drift på arealer kan godt fortsætte, mens større ændringer som f.eks. at dræne, opfylde, oprense, omlægge eller tilplante beskyttede arealer ikke er tilladt. Det er kommunen, der er myndighed.

Aktuelt for de tre landsbyer

Sundsøre

Kommuneplanrammer:

Område til blandet bolig og erhverv (BE34), rekreativt område (R8) og sommerhusområde (S29)

Bindinger:

- Kystnærhedszone
- Strandbeskyttelseslinje

Beskyttede naturtyper:

- Strandeng
- Mose
- Hede
- Overdrev
- Sø

Sdr. Thise

Kommuneplanrammer:

Område til blandet bolig og erhverv (BE24)

Bindinger:

- Kystnærhedszone
- Strandbeskyttelseslinje
- Skovbyggelinje
- Kirkebyggelinje
- Fredede fortidsminder med beskyttelseslinje

Beskyttede naturtyper:

- Overdrev
- Hede
- Eng
- Mose
- Sø

Thise

Kommuneplanrammer:

Område til blandet bolig og erhverv (BE26) og erhvervsområde (E18)

Bindinger:

- Kystnærhedszone
- Kirkebyggelinje
- Fredede fortidsminder med beskyttelseslinje

Beskyttede naturtyper:

- Mose
- Sø
- Eng

Bilag 2:

Overordnede principper for by- og landdistriktsudvikling

For at give et nærmere indblik i mulighederne i området, ses herunder en række overordnede planlægningsprincipper, som kommunen skal arbejde ud fra ved planlægning for ny bebyggelse/byudvikling:

- Byudvikling skal som udgangspunkt ske i byzone og placeres i direkte forlængelse af et eksisterende bebygget område/byområde efter princippet "indefra og ud".
- Inden for kystnærhedszonen må der kun inddrages nye arealer i byzone og planlægges for anlæg i landzone, hvis der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering. Alternativt kan der med landsplandirektiv udlægges udviklingsområder. Udviklingsområde må ikke omfatte arealer med særlige natur-, miljø- og landskabsinteresser, herunder beskyttet natur og strandbeskyttelseslinje.
- Spredt og uplanlagt bebyggelse i det åbne land kan ikke tillades.
- Arealudlæg til byvækst skal ske i byzone og svare til det forventede behov indenfor en 12-årig planperiode, da kommunen har ansvaret for, at der ikke udlægges mere areal til byvækst end nødvendigt. Der kan ske mindre justeringer af rammeudlæg til landsbyer.
- Byudvikling skal ske, hvor der gennem planlægningen er åbnet mulighed for det.
- En klar grænse mellem by og land skal sikres og opretholdes for at fremme bevarelsen af bl.a. natur- og kulturhistoriske værdier samt undgå miljøkonflikter.
- Der kan normalt meddeles landzonetilladelse til tilpasset byggeri og huludfyldning i landsbyer.
- For arealer i kystnærhedszonen uden for udviklingsområder må

der dog kun meddeles landzonetilladelse, hvis det ansøgte har underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystområderne.

Nye muligheder med lempelser af landzonereglerne

Med moderniseringen af Planloven i 2017 trådte en række lempelser af landzonereglerne i kraft, som evt. vil kunne åbne op for nogle nye muligheder i området. Med disse lempelser er der nu bl.a.:

- Flere muligheder for at anvende overflødiggjorte landbrugsbygninger uden landzonetilladelse. Øvrige overflødiggjorte bygninger beliggende inden for kystnærhedszonen kan dog ikke tages i brug til anden anvendelse uden landzonetilladelse.
 - Mulighed for at udvide virksomheder etableret i overflødiggjorte landbrugsbygninger med 500 m² uden landzonetilladelse.
 - En styrket indsats for bosætning i landzonen, herunder mulighed for at udvide helårshuse op til 500 m² uden landzonetilladelse.
 - Bedre muligheder for opførelse af bygninger på landbrugsbedrifter.
 - Videre rammer for landzoneadministration i omdannelseslandsbyerne, som der hvert 4. år kan udpeges 2 af i kommuneplanen. Kommunen får her særligt frie rammer til at skabe en helhedsorienteret og langsigtet plan inden for afgrænsningen af omdannelseslandsbyen.
- En landsby kan udpeges til omdannelseslandsby, hvis den ligger i landzone i et område med befolkningsmæssig tilbagegang. Udpegningen skal derudover forholde sig til de nationale interesser og overholde gældende regler jf. anden lovgivning, eks. natur- og

miljølovgivningen. Der kan godt udpeges omdannelseslandsbyer inden for kystnærhedszonen, hvis der er en planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær placering.

Omdannelseslandsbyer er særligt tiltænkt de landsbyer, hvor der f.eks. er et stærkt lokalsamfund og/eller har omkringliggende stedbundne kvaliteter som eks. adgang til skov, ådal eller andre naturområder, som kan være attraktive for tilflyttere, og som kan udnyttes til at skabe et begrænset antal byggemuligheder.

Inden for omdannelseslandsbyen kan der meddeles landzonetilladelse til opførelse af enkelte boliger og til mindre erhverv. Der kan meddeles tilladelse til at erstatte forfaldne bygninger, der nedrives, med nye bygninger med ændret placering, størrelse og udformning andetsteds inden for den nye afgrænsning. Der kan derudover meddeles tilladelse til at placere mere end én bolig på samme grund og til udstykning til enkelte nye boliger.

- I udviklingsområder i kystnærhedszonen gælder det samme for landzoneadministrationen som i landzonen uden for kystnærhedszonen.
- Mulighed for meddelelse af en frist på op til 10 år til genopførelse af en bolig i landzone.

Udgivet

Maj 2021

Udgivet af

Skive Kommune
Rådhuspladsen 2
7800 Skive

Tlf.: 99 15 55 00
sk@skivekommune.dk

www.skive.dk

Udarbejdet af

Peter Steens, Thomas Olesen og Tonie Holmberg,
Kommunikation, Udvikling & Erhverv, Skive Kommune

Foto

Thomas Køser, Marie Dyekjær og Dan Mortensen